

І.П. Катеренчук, Л.К. Овчаренко, О.І. Катеренчук, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Кардіальні ефекти валеріани, глоду і пустирнику й доцільність застосування фітотерапевтичних препаратів у лікуванні вегетосудинної дистонії та серцевих захворювань

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, сьогодні у світі від серцево-судинних захворювань, серед яких максимальне поширення мають атеросклероз і такі його прояви, як ішемічна хвороба серця, щороку помирають 15 млн осіб. До 2020 р., за прогнозами експертів, цей показник може зрости до 25 млн.

В Україні серцево-судинні захворювання найбільш розповсюджені, причиною чого поряд з іншими факторами є часті стреси та хронічне психоемоційне напруження.

Найвні дані, що свідчать про захисну роль факторів, активуючих локальні стрес-лімітуючі системи, які підвищують антиоксидантний потенціал клітин-мішеней і забезпечують резистентність організму до шкідливого впливу стресу. Активізація антиоксидантної системи не тільки обмежує стресорний вплив на організм, але й робить свій внесок у забезпечення своєчасної адаптивної поведінки під час стресових ситуацій.

У силу цього використання природних седативних і анкіолітичних засобів попереджає й усуває стресорні uszkodження за наявності атеросклерозу, гіпертонічної хвороби та інших форм патології, в механізмах яких стрес відіграє визначальну роль.

Валеріана в кардіологічній практиці

Валеріана регулює серцеву діяльність, має антигіпертензивні та коронарлітичні властивості, виявляє седативну і транквілізуючу дію на центральну нервову систему, а також спазмолітичний і жовчогінний ефекти. Прийом валеріани в поєднанні з різними снодійними засобами посилює дію останніх.

Препарати валеріани застосовують переважно як легкий седативний і снодійний засіб при вегетосудинній дистонії, легких формах неврастенії, порушень сну, як альтернативу або можливий заміник сильніших синтетичних седативних препаратів, таких як бензодіазепіни. Крім того, валеріану широко застосовують для профілактики і лікування гіпертонічної хвороби та стенокардії.

Біологічно активні речовини, що містяться у валеріані (валеріанова кислота і валепотріати), забезпечують зниження збудливості центральної і вегетативної нервової системи, зменшують дратівливість у разі психічної перевтоми, виявляють виражений

седативний, анкіолітичний і спазмолітичний ефекти, посилюють дію інших снодійних та седативних лікарських засобів. Препарати валеріани регулюють серцеву діяльність, впливаючи (опосередковано через ЦНС, а також безпосередньо) на міокард і провідну систему серця, знижуючи артеріальний тиск і частоту серцевих скорочень. Завдяки безпосередній дії препарату на судини серця відбуваються їх розширення і покращення коронарного кровообігу.

Ефект препаратів валеріани є більш вираженим у разі систематичного і тривалого застосування.

Глід у кардіологічній практиці

Препарати глоду виявляють антигіпертензивну, кардіотонічну, спазмолітичну, седативну та десенсибілізуючу дію. Глід здатний збільшувати силу серцевих скорочень, регулювати артеріальний тиск, зменшувати збудливість нервової системи, покращувати засинання та якість сну.

Огляд фармакологічних та клінічних даних засвідчує, що стандартизовані екстракти квіток і плодів глоду активують діяльність серцевого м'язу, покращують циркуляторну перфузію міокарда і витривалість при кисневій недостатності, а також впливають на аритмію і знижують постнавантаження. Також було продемонстровано позитивний терапевтичний вплив у пацієнтів із симптомами порушення симпатoadренолової системи, такими як підвищений тиск, тахікардія і аритмія, також характерними при серцевій недостатності II ст. (згідно з визначенням Нью-Йоркської кардіологічної асоціації).

Глід містить флавоноїди, холін, ацетилхолін, фітостерини і тритерпенові кислоти, завдяки чому має здатність розширювати периферичні та коронарні судини, покращувати кровопостачання й метаболізм міокарда, забезпечувати негативний хронотропний і позитивний інотропний ефекти. Флавоноїди та проантоціанідини глоду виявляють інгібуючу дію на ангіотензинперетворювальний фермент, що сприяє кардіопротекторному ефекту внаслідок зниження потреби міокарда в кисні.

Крім того, кардіопротекторна дія глоду забезпечується прямим захистом ліпопротеїнів низької щільності від окислення пероксильними радикалами. Флавоноїди глоду стабілізують колагенові волокна, зміцнюють колагеновий матрикс, тим самим зменшуючи атеросклеротичну бляшку і прояви атеросклерозу.

Пустирник у кардіологічній практиці

Трава пустирнику виявляє седативну і спазмолітичну дію, а також захисні властивості у разі церебральної ішемії. Традиційно трава пустирнику використовується за наявності тахікардії, синдрому фізичного напруження, зокрема при серцевих симптомах невротичного характеру.

Екстракт пустирнику серцевого містить флавоноїди, іридоїди, алкалоїди. Експериментально доведено анкіолітичну та седативну дію пустирнику, клінічно встановлено, що він підвищує ефективність комплексної терапії артеріальної гіпертензії та дозволяє зменшити дози синтетичних антигіпертензивних засобів. Кардіопротекторну дію препаратів пустирнику забезпечує алкалоїд леонури, здатний у разі ішемії міокарда зменшувати розмір інфаркту.

Доцільність застосування комбінованого препарату валеріани, глоду та пустирнику в терапії вегетосудинної дистонії та серцевих захворювань

На сьогоднішній день існує велика кількість вироблених з використанням сучасних технологій лікарських препаратів рослинного походження з доведеною ефективністю і безпекою. До них належить комбінований препарат, до складу якого входять густий екстракт коренів і кореневищ валеріани (0,05 г), густий екстракт трави пустирнику (0,03 г) і густий екстракт плодів глоду (0,03 г). Екстракти цих трьох рослин уже багато років використовуються в терапевтичній і кардіологічній практиці. Усі три компоненти препарату доповнюють властивості один одного і, діючи синергічно, забезпечують виражений седативний, анкіолітичний, антигіпертензивний, кардіотонічний і кардіопротекторний ефекти, що робить доцільним використання цього комбінованого засобу в лікуванні пацієнтів із вегетосудинною дистонією, артеріальною гіпертензією, хронічною серцевою недостатністю та іншими нервовими та серцево-судинними захворюваннями.

Під дією препарату відбувається розширення периферичних артерій, що викликає зниження артеріального тиску. За рахунок інгібування Na^+/K^+ -АТФази міокарда підвищується скорочувальна здатність серцевого м'язу, в результаті чого збільшуються ударний об'єм і серцевий викид. Об'єм у кінці діастолі, а також тиск наповнення шлуночків, навпаки, знижуються, що призводить до зниження перед- і постнавантаження на серце. Антиоксидантна здатність комбінованого препарату на основі екстрактів валеріани, глоду та пустирнику зменшує ішемічне uszkodження міокарда. Седативна дія препарату забезпечує покращення сну і усунення тривоги, дратівливості, нестійкого настрою.

Таким чином, при м'якій або помірній артеріальній гіпертензії можливе призначення комбінованого препарату на основі екстрактів валеріани, глоду та пустирнику у вигляді монотерапії, натомість при більш вираженому підвищенні артеріального тиску і приєднанні серцевої недостатності доцільно його застосування в складі комплексної медикаментозної терапії.

У пацієнтів із вегетосудинною дистонією застосування цього комбінованого препарату дозволяє забезпечити ефективну седативну дію, усунути психоемоційне напруження нервової системи, знизити артеріальний тиск і зменшити частоту серцевих скорочень.

Список літератури знаходиться в редакції.

СЕДАФІТОН®

НОРМАЛІЗУЄ РОБОТУ НЕРВОВОЇ ТА СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМ



Снодійний та седативний засіб
СЕДАФІТОН®
ФОРТЕ
Sedafiton forte
24 капсули

1 капсула містить:	екстракт валеріани	100 мг
	екстракт глоду	60 мг
	екстракт пустирника	60 мг



Снодійний та седативний засіб
СЕДАФІТОН®
Sedafiton
48 таблеток

1 таблетка містить:	екстракт валеріани	50 мг
	екстракт глоду	30 мг
	екстракт пустирника	30 мг



Заспокоює
нервову систему



Нормалізує
артеріальний тиск



Стабілізує
роботу серця



3 любов'ю та турботою про ваше здоров'я! www.fitofarm.ua